

Συλλογή της Νομολογίας

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
ELEANOR SHARPSTON
της 19ης Δεκεμβρίου 2019¹

Υπόθεση C-714/18 P

**ACTC GmbH
κατά**

Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO)

«Αίτηση αναιρέσεως – Σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Κανονισμός (ΕΚ) 207/2009 – Αίτηση καταχώρισεως του λεκτικού σήματος “tigha” ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Ανακοπή ασκηθείσα από τον δικαιούχο του προγενεστέρου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης “TAIGA” – Μερική απόρριψη της αιτήσεως καταχώρισεως – Άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β’ – Εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως – Εκτίμηση της εννοιολογικής ομοιότητας των αντιπαρατιθεμένων σημείων – Άρθρο 42, παράγραφος 2 – Απόδειξη της ουσιαστικής χρήσης του προγενέστερου σήματος – Απόδειξη της χρήσης “για μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών” – Καθορισμός αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων»

I. Εισαγωγή

1. Στην υπό κρίση υπόθεση το Δικαστήριο θα πρέπει να αποφανθεί επί του περιεχομένου της έννοιας «μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών» κατά το άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης², όπως τροποποιήθηκε³, ο οποίος ρυθμίζει την απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής ασκηθείσας από τον δικαιούχο αυτού του σήματος.

2. Αν και η συγκεκριμένη έννοια ερμηνεύθηκε από το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την απόφαση της 14ης Ιουλίου 2005, Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN)⁴, το Δικαστήριο δεν είχε εισέτι την ευκαιρία να επιβεβαιώσει τις αρχές οι οποίες διατυπώθηκαν από το Γενικό Δικαστήριο και επί των οποίων ερείδεται η απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2018, T-94/17, ACTC κατά EUIPO – Taiga (tigha)⁵, που αποτελεί το αντικείμενο της ασκηθείσας από την ACTC GmbH αιτήσεως αναιρέσεως (στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση).

¹ Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γαλλική.

² ΕΕ 2009, L 78, σ. 1.

³ Ο κανονισμός 207/2009 αντικαταστάθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2017, L 154, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 207/2009).

⁴ T-126/03 [στο εξής: απόφαση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN), EU:T:2005:288].

⁵ Μη δημοσιευθείσα, EU:T:2018:539.

3. Η εν λόγω αίτηση αναιρέσεως παρέχει στο Δικαστήριο την αφορμή να εξετάσει ένα ουσιώδες στοιχείο της αναλύσεως σχετικά με την ύπαρξη ουσιαστικής χρήσεως του προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι την έκταση του αντικειμένου της χρήσεως αυτής, σε συνέχεια της αποφάσεως της 19ης Δεκεμβρίου 2012, *Leno Merken*⁶, η οποία αφορούσε την εδαφική έκταση της χρήσεως. Ειδικότερα, το Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί ποιο κριτήριο πρέπει να εφαρμοσθεί προκειμένου να καθορισθεί μία υποκατηγορία προϊόντων και/ή υπηρεσιών για τις οποίες έγινε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

4. Κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δικαστηρίου, θα αναλύσω στις παρούσες προτάσεις μόνον τα νέα βασικά νομικά ζητήματα τα οποία τίθενται εν προκειμένω, ήτοι τα ζητήματα που εγείρουν ο πρώτος λόγος αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, καθώς και η τρίτη αιτίαση του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως σχετικά με την εκτίμηση της εννοιολογικής ομοιότητας των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

II. Το νομικό πλαίσιο

5. Το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 προβλέπει τα ακόλουθα:

«1. Κατόπιν ανακοπής του δικαιούχου προγενέστερου σήματος, το αιτούμενο σήμα δεν γίνεται δεκτό για καταχώριση:

[...]

β) εάν, λόγω του ταυτοσήμου του ή της ομοιότητας με το προγενέστερο σήμα και του ταυτοσήμου ή της ομοιότητας των προϊόντων ή υπηρεσιών που προσδιορίζουν τα δύο σήματα, υπάρχει κίνδυνος σύγχυσης του κοινού της εδαφικής περιοχής στην οποία απολαύει προστασίας το προγενέστερο σήμα· ο κίνδυνος σύγχυσης περιλαμβάνει και τον κίνδυνο συσχέτισης με το προγενέστερο σήμα.»

6. Το άρθρο 15 παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του κανονισμού αυτού έχει ως εξής:

«Εάν, εντός προθεσμίας πέντε ετών από την καταχώριση, ο δικαιούχος δεν έχει κάνει ουσιαστική χρήση του σήματος της ΕΕ μέσα στην Ένωση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί, [...], το σήμα της ΕΕ υπόκειται στις κυρώσεις που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, εκτός εάν υπάρχει εύλογος αιτία για τη μη χρήση.»

7. Το άρθρο 42, παράγραφος 2, του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Μετά από αίτηση του καταθέτη, ο ανακόπτων δικαιούχος προγενέστερου σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης οφείλει να αποδείξει ότι, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της αίτησης σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είχε γίνει ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε και επί των οποίων βασίζεται η ανακοπή του ή ότι υπάρχει εύλογη αιτία για τη μη χρήση, εφόσον, κατά την ημερομηνία αυτή, το προγενέστερο σήμα ήταν από πενταετίας τουλάχιστον καταχωρισμένο. Αν δεν αποδειχθούν τα ανωτέρω, η ανακοπή απορρίπτεται. Αν το προγενέστερο σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης χρησιμοποιήθηκε για μέρος μόνο των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε, τότε, για τους σκοπούς της εξέτασης της ανακοπής, θεωρείται καταχωρισμένο μόνο για το μέρος αυτό των προϊόντων ή υπηρεσιών.»

⁶ C-149/11 (EU:C:2012:816).

III. Το ιστορικό της διαφοράς

8. Το ιστορικό της διαφοράς εκτέθηκε λεπτομερώς στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, ειδικότερα στις σκέψεις 1 έως 10 αυτής, στις οποίες και παραπέμπω. Τα στοιχεία που είναι ουσιώδη και απαραίτητα για την κατανόηση των προτάσεών μου μπορούν να συνοψισθούν ως ακολούθως.

9. Η διαφορά αυτή ανάγεται στην ανακοπή της Taiga AB, δικαιούχου του λεκτικού σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης «TAIGA» (στο εξής: προγενέστερο σήμα), κατά της αιτήσεως της ACTC για καταχώριση του λεκτικού σημείου «tigha» (στο εξής: σήμα του οποίου ζητείται καταχώριση) σε σχέση με προϊόντα που εμπίπτουν, μεταξύ άλλων, στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας⁷, και αντιστοιχούν στην ακόλουθη περιγραφή:

«ενδύματα· εξωτερικά ενδύματα· εσώρουχα· είδη υπόδησης· είδη πιλοποιίας και πιλοποιία· υποδήματα και μπότες εργασίας· ολόσωμες φόρμες εργασίας· γάντια· ζώνες και κάλτσες κοντές.»

10. Η ανακοπή αυτή στηρίζεται στην ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως κατά την έννοια του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009.

11. Με απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 2015, το τμήμα ανακοπών απέρριψε την ανακοπή. Η Taiga άσκησε προσφυγή κατά της αποφάσεως αυτής. Με απόφαση της 9ης Δεκεμβρίου 2016 (στο εξής: επίδικη απόφαση), το τέταρτο τμήμα προσφυγών του Γραφείου Διοικητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) ακύρωσε εν μέρει την απόφαση του τμήματος ανακοπών, ήτοι ως προς το σύνολο των επίμαχων προϊόντων που συμπεριλαμβάνονταν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας, και απέρριψε, συνεπώς, την αίτηση καταχωρίσεως ως προς τα προϊόντα αυτά.

12. Πρώτον, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι είχε όντως αποδειχθεί η χρήση του προγενέστερου σήματος, μεταξύ άλλων, για ορισμένα προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας (ενδύματα· εξωτερικά ενδύματα· εσώρουχα· είδη πιλοποιίας και πιλοποιία· ολόσωμες φόρμες εργασίας· γάντια· ζώνες και κάλτσες κοντές).

13. Δεύτερον, στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως, αφότου διαπίστωσε ότι ως κρίσιμη εδαφική περιοχή έπρεπε να θεωρηθεί ολόκληρη η Ευρωπαϊκή Ένωση και ότι οι καταναλωτές επεδείκνυαν, αφενός, υψηλό επίπεδο προσοχής κατά την αγορά προϊόντων που καλύπτονταν από το προγενέστερο σήμα και, αφετέρου, μέσο επίπεδο προσοχής ως προς ορισμένα προϊόντα που καλύπτονται από το σήμα του οποίου ζητείται καταχώριση (ενδύματα, υποδήματα, είδη πιλοποιίας και τσάντες), το τμήμα προσφυγών έκρινε, ειδικότερα, ότι τα επίμαχα προϊόντα, που εμπίπτουν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας ταυτίζονταν ή ομοιάζαν με τα προϊόντα που καλύπτονταν από το προγενέστερο σήμα, ότι τα αντιπαράτιθέμενα σημεία παρουσίαζαν σε μεγάλο βαθμό οπτική ομοιότητα, ήσαν φωνητικά όμοια, τουλάχιστον για τους αγγλόφωνους καταναλωτές, και, για την πλειονότητα του ενδιαφερόμενου κοινού, δεν είχαν συγκεκριμένο εννοιολογικό περιεχόμενο. Υπό αυτές τις περιστάσεις, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε την ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως μεταξύ των αντιπαράτιθέμενων σημάτων, όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας,.

⁷ Διακανονισμός για τη διεθνή ταξινόμηση προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί (στο εξής: Διακανονισμός της Νίκαιας).

IV. Η διαδικασία ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

14. Στις 13 Φεβρουαρίου 2017 η αναιρεσείουσα άσκησε προσφυγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα την ακύρωση της επίδικης απόφασης. Προς στήριξη της προσφυγής της, προέβαλε ουσιαστικά δύο λόγους ακυρώσεως, από τους οποίους ο μεν πρώτος στηριζόταν σε παράβαση του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 και ο δεύτερος σε παράβαση του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β' του ίδιου κανονισμού.

15. Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή καθ' ολοκληρίαν.

V. Τα αιτήματα των διαδίκων και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

16. Με την αίτηση αναιρέσεως ζητείται από το Δικαστήριο να ανατρέψει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και να ακυρώσει την επίδικη απόφαση ή, επικουρικώς, να ανατρέψει την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου και να αναπέμψει την υπόθεση σε αυτό. Η αναιρεσείουσα ζητεί επίσης από το Δικαστήριο να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

17. Το EUIPO ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα.

18. Η Taiga ζητεί από το Δικαστήριο να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και να καταδικάσει την αναιρεσείουσα στα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στα οποία έχει υποβληθεί η Taiga.

VI. Εκτίμηση

19. Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως προβάλλονται δύο λόγοι αναιρέσεως.

20. Ο πρώτος λόγος αναιρέσεως αφορά παράβαση, από το Γενικό Δικαστήριο, του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009. Με τον λόγο αυτόν, η αναιρεσείουσα καλεί το Δικαστήριο να αποφανθεί ποιοι κανόνες και ποιες αρχές διέπουν τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων στο πλαίσιο της αποδείξεως της ουσιαστικής χρήσεως του προγενέστερου σήματος⁸.

21. Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως αφορά παράβαση, από το Γενικό Δικαστήριο, του άρθρου 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού αυτού, στον βαθμό που η αναιρεσείουσα αμφισβητεί τις κρίσεις του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά τον κίνδυνο συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων και, ειδικότερα, όσον αφορά τον τρόπο εξετάσεως της εννοιολογικής ομοιότητας των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

⁸ Το ζήτημα της ουσιαστικής χρήσεως είναι ειδικό και προκαταρκτικό, επειδή βάσει αυτού κρίνεται αν, για τις ανάγκες της εξετάσεως της ανακοπής, το προγενέστερο σήμα μπορεί να θεωρηθεί *καταχωρισμένο* για τα σχετικά προϊόντα ή τις σχετικές υπηρεσίες, όπερ σημαίνει ότι δεν εντάσσεται στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής καθεαυτήν της ανακοπής με την οποία προβάλλεται *ύπαρξη κινδύνου* συγχύσεως με το σήμα εκείνο.

A. Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως, με τον οποίο προβάλλεται παράβαση του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009

1. Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

22. Ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, η αναιρεσείουσα ισχυρίσθηκε ότι τα αποδεικτικά στοιχεία της χρήσεως τα οποία προσκόμισε η Taïga δεν αρκούσαν προς απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του προγενέστερου σήματος για τη συνολική κατηγορία των «ενδυμάτων» που εμπίπτουν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Η αναιρεσείουσα προσήψε, μεταξύ άλλων, στο τμήμα προσφυγών ότι κακώς δεν κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει μια αυτοτελής υποκατηγορία προϊόντων τα οποία καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα, ήτοι τα εξωτερικά ενδύματα προστασίας από αντίξοες καιρικές συνθήκες⁹.

23. Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε τα επιχειρήματα της αναιρεσείουσας στις σκέψεις 23 έως 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Υπενθύμισε, κατ' αρχάς, με τη σκέψη 28 της αποφάσεώς του, τις προβλεπόμενες στα άρθρα 15 και 42 του κανονισμού 207/2009 διατάξεις. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε, αφενός, με τις σκέψεις 29 έως 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τις αρχές που έχει διαμορφώσει η δική του νομολογία ως προς τη ratio legis του άρθρου 42 του εν λόγω κανονισμού, και, αφετέρου, με τη σκέψη 32 της αποφάσεως αυτής, ως προς τα κριτήρια τα οποία πρέπει να εφαρμόζονται για τον καθορισμό της υπάρξεως μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων, κατά την έννοια της ίδιας διατάξεως.

24. Για τις ανάγκες της αναλύσεως, κρίνω σκόπιμο να παραθέσω τις προαναφερθείσες σκέψεις:

«29 Δεδομένου ότι, βάσει των διατάξεων του άρθρου 42 του κανονισμού 207/2009, μπορεί να θεωρηθεί ότι το προγενέστερο σήμα έχει καταχωριστεί μόνο για εκείνο το μέρος των προϊόντων και υπηρεσιών για το οποίο αποδείχθηκε η ουσιαστική χρήση του σήματος, οι εν λόγω διατάξεις, αφενός, περιορίζουν τα δικαιώματα που αντλεί ο δικαιούχος του προγενέστερου σήματος από την καταχώρισή του, με συνέπεια να μην είναι δυνατό να ερμηνευθούν κατά τρόπο που να οδηγεί σε αδικαιολόγητο περιορισμό της εκτάσεως της προστασίας του προγενέστερου σήματος, ιδίως στην περίπτωση που τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα συνιστούν επαρκώς οριοθετημένη κατηγορία, και, αφετέρου, πρέπει να συμβιβάζονται με το θεμιτό συμφέρον που έχει αυτός ο δικαιούχος να μπορεί, στο μέλλον, να διευρύνει το φάσμα των προϊόντων ή των υπηρεσιών του, εντός των ορίων της διατυπώσεως που έχει χρησιμοποιηθεί για την περιγραφή των προϊόντων ή των υπηρεσιών για τα οποία καταχωρίστηκε το σήμα, απολαύοντας της προστασίας που του παρέχει η καταχώριση του σήματός του [πρβλ. απόφαση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψεις 51 και 53)].

30 Αν ένα σήμα έχει καταχωριστεί για μια κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών αρκετά ευρεία ώστε να διακρίνονται εντός αυτής πλείονες υποκατηγορίες που μπορούν να θεωρηθούν αυτοτελείς, η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος για μέρος αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών συνεπάγεται προστασία, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, μόνο για την ή τις υποκατηγορίες στις οποίες ανήκουν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τις οποίες πράγματι χρησιμοποιήθηκε το σήμα. Αντιθέτως, αν ένα σήμα έχει καταχωριστεί για προϊόντα ή υπηρεσίες που οριοθετούνται κατά τρόπο τόσο σαφή και συγκεκριμένο ώστε δεν είναι δυνατό να υπάρξουν σημαντικές υποδιαίρεσεις εντός της οικείας κατηγορίας, στην περίπτωση αυτή, η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος όσον αφορά τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες καλύπτει κατ' ανάγκην όλη

⁹ Στην αίτηση αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι στην υποκατηγορία προϊόντων της οποίας ζητεί να αναγνωριστεί η ύπαρξη συγκαταλέγονται τα ακόλουθα προϊόντα: «ενδύματα· εξωτερικά ενδύματα· εσώρουχα· είδη πιλοποίας και πιλοποία· γάντια· ζώνες και κάλτσες κοντές· όλα τα προαναφερθέντα προϊόντα πρέπει να χρησιμοποιούνται ως εξωτερικά ενδύματα προστασίας από αντίξοες καιρικές συνθήκες (κρύο, αέρας και/ή βροχή αποκλειστικά)· ολόσωμες φόρμες εργασίας» (η υπογράμμιση δική μου).

αυτή την κατηγορία στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής [αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψη 45) και της 13ης Φεβρουαρίου 2007, Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR) ^[10] (T-256/04, EU:T:2007:46, σκέψη 23)].

31. Ωστόσο, μολονότι με την έννοια της μερικής χρήσης επιτυγχάνεται τα σήματα που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για ορισμένη κατηγορία προϊόντων να εξακολουθούν να είναι διαθέσιμα, το αποτέλεσμα δεν θα πρέπει να είναι να στερείται ο δικαιούχος του εν λόγω σήματος κάθε προστασίας για προϊόντα που, χωρίς να είναι εντελώς πανομοιότυπα με τα προϊόντα για τα οποία μπόρεσε να αποδείξει την ουσιαστική χρήση, δεν διαφέρουν ουσιαδώς από εκείνα και εμπίπτουν στην ίδια ομάδα η οποία μόνον αυθαίρετα θα μπορούσε να διαιρεθεί διαφορετικά. Επιβάλλεται, συναφώς, η παρατήρηση ότι είναι στην πράξη αδύνατο για τον δικαιούχο ενός σήματος να αποδείξει τη χρήση του για όλες τις πιθανές παραλλαγές των προϊόντων τα οποία αφορά η καταχώριση. Κατά συνέπεια, η έννοια «μέρος προϊόντων ή υπηρεσιών» δεν μπορεί να αναφέρεται σε όλες τις εμπορικές εκφάνσεις ανάλογων προϊόντων ή υπηρεσιών, αλλά μόνον στα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που είναι επαρκώς διαφοροποιημένα ώστε να αποτελούν συνεκτικές κατηγορίες ή υποκατηγορίες [αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψη 46) και της 6ης Μαρτίου 2014, Anapurna κατά ΓΕΕΑ – Annapurna (ANNAPURNA) (T-71/13, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:105, σκέψη 63)].
32. Όσον αφορά το ζήτημα κατά πόσον τα προϊόντα συνιστούν συνεκτική υποκατηγορία που θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτοτελής, προκύπτει από τη νομολογία ότι, στον βαθμό που ο καταναλωτής αναζητεί κατ' αρχήν ένα προϊόν ή μια υπηρεσία δυνάμενη να ανταποκριθεί στις ειδικές ανάγκες του, ο σκοπός ή ο προορισμός του προϊόντος ή της υπηρεσίας έχει ουσιαδώς χαρακτήρα για την επιλογή του. Συνεπώς, το κριτήριο του σκοπού ή του προορισμού, στο μέτρο που λαμβάνεται υπόψη από τους καταναλωτές πριν από κάθε αγορά, είναι πρωταρχικό για τον καθορισμό υποκατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών. Αντιθέτως, η φύση των σχετικών προϊόντων καθώς και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι καθεαυτά κρίσιμα για τον καθορισμό υποκατηγοριών προϊόντων ή υπηρεσιών [βλ. απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2016, August Storck κατά EUIPO – Chiquita Brands (Fruitfuls) (T-367/14, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2016:615, σκέψη 32 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία¹¹)].»
25. Μετά την υπόμνηση αυτή των εφαρμοστέων κανόνων δικαίου και νομολογιακών αρχών, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στις σκέψεις 33 έως 36 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, κατά πόσον οι αποδείξεις που παρείχε η Taiga καθιστούσαν πράγματι δυνατή τη διάκριση μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων στην οποία περιλαμβάνονταν μόνον τα εξωτερικά ενδύματα προστασίας κατά των αντίξοων καιρικών συνθηκών.
26. Κατ' αρχάς, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι τα προϊόντα στα οποία αναφέρονταν τα αποδεικτικά στοιχεία της χρήσεως τα οποία προσκόμισε η Taiga έχουν «τον ίδιο προορισμό, διότι σκοπός τους είναι να καλύπτουν το ανθρώπινο σώμα, να το σκεπάζουν, να το στολίζουν και να το προστατεύουν από τα στοιχεία της φύσης» και «δεν μπορούν, εν πάση περιπτώσει, να θεωρηθούν ότι “διαφέρουν ουσιαδώς”», κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονευόταν στη σκέψη 31 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως¹².
27. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τα οποία διαθέτουν τα προϊόντα αυτά δεν ασκούν, κατ' αρχήν, επιρροή, εφόσον, κατά την έννοια της νομολογίας που μνημονεύεται στη σκέψη 32 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν είναι κρίσιμα για τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων¹³.

10 Στο εξής: απόφαση Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR).

11 Πρόκειται για τις αποφάσεις Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR) (σκέψεις 29 και 31) καθώς και της 16ης Μαΐου 2013, Aleris κατά ΓΕΕΑ – Carefusion 303 (ALARIS) (T-353/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:257, σκέψεις 22 και 23).

12 Βλ. σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

13 Βλ. σκέψη 35 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

28. Στη σκέψη 37 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, κατά συνέπεια, τον συγκεκριμένο λόγο ακυρώσεως.

2. Ανάλυση

29. Με τον πρώτο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα βάλλει κατά της σκέψεως 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι τα προϊόντα στα οποία αναφέρονταν τα αποδεικτικά στοιχεία χρήσεως που προσκόμισε η Taiga είχαν τον ίδιο προορισμό, διότι σκοπός τους ήταν «να καλύπτουν το ανθρώπινο σώμα, να το σκεπάζουν, να το στολίζουν και να το προστατεύουν από τα στοιχεία της φύσης».

30. Η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι η ανάλυση αυτή εμπεριέχει δύο νομικά σφάλματα, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο δεν εφάρμοσε τους κανόνες και τις αρχές που διατύπωσε το ίδιο στις αποφάσεις του Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR).

31. Ο πρώτος αυτός λόγος αναιρέσεως χωρίζεται σε δύο σκέλη.

32. Με το πρώτο σκέλος αυτού του λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προβάλλει ότι το Γενικό Δικαστήριο στήριξε την εκτίμησή του όχι στα προϊόντα για τα οποία είχε καταχωρισθεί το προγενέστερο σήμα, αλλά αποκλειστικώς στα προϊόντα στα οποία αναφέρονταν τα αποδεικτικά στοιχεία χρήσεως που προσκόμισε η Taiga. Κατά την άποψή της, το ερώτημα στο οποίο όφειλε να απαντήσει το Γενικό Δικαστήριο είναι κατά πόσον το προγενέστερο σήμα είχε καταχωρισθεί για μια κατηγορία προϊόντων αρκετά ευρεία ώστε να διακρίνονται εντός αυτής πλείονες υποκατηγορίες που μπορούν να θεωρηθούν αυτοτελείς, έτσι ώστε η χρήση να αφορούσε μόνον ορισμένα προϊόντα τα οποία ενέπιπταν στην πιο ευρεία κατηγορία.

33. Με το δεύτερο σκέλος του προαναφερθέντος λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε υπόψη του το γεγονός ότι τα προϊόντα αυτά προορίζονται για πολλαπλές χρήσεις, ήτοι για να καλύπτουν, να σκεπάζουν, να στολίζουν ή να προστατεύουν το ανθρώπινο σώμα, ότι απευθύνονται, περαιτέρω, σε ένα διαφορετικό κοινό και, τέλος, ότι πωλούνται επίσης σε διαφορετικά καταστήματα, με συνέπεια να διακρίνονται από τα προϊόντα ενδύσεως τα οποία αφορά το σήμα του οποίου ζητείται καταχώριση.

34. Κατ' αρχάς, επιβάλλεται η υπενθύμιση ότι δεν εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί επί του ζητήματος αν η ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος αποδείχθηκε πράγματι για μια υποκατηγορία προϊόντων η οποία είναι διακριτή από τη γενική κατηγορία ενδυμάτων που εμπίπτουν στην κλάση 25 κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας. Πρόκειται περί εκτιμήσεως των κρίσιμων πραγματικών περιστατικών και αποδεικτικών στοιχείων, η οποία εμπίπτει, κατ' αρχήν και κατά πάγια νομολογία, στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Γενικού Δικαστηρίου¹⁴.

35. Αντιθέτως, εναπόκειται στο Δικαστήριο να αποφανθεί επί των αρχών και των κανόνων δικαίου που εφαρμόζει το Γενικό Δικαστήριο για την εκτίμησή του. Συγκεκριμένα, η έννοια «μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών» χρησιμοποιείται στο άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009 προκειμένου να διευκρινίσει την έκταση του αντικειμένου της χρήσεως, που αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την ανάλυση της υπάρξεως ουσιαστικής χρήσεως του σήματος.

¹⁴ Βλ. αποφάσεις της 5ης Σεπτεμβρίου 2019, Ευρωπαϊκή Ένωση κατά Guardian Europe και Guardian Europe κατά Ευρωπαϊκή Ένωση (C-447/17 P και C-479/17 P, EU:C:2019:672, σκέψη 137 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), καθώς και της 13ης Νοεμβρίου 2019, Outsource Professional Services κατά EUIPO (C-528/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:961, σκέψη 47 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

36. Καίτοι η αναιρεσείουσα δεν διατυπώνει καμία μομφή ως προς τη νομολογία του Γενικού Δικαστηρίου όπως διαμορφώθηκε με τις αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), φρονώ ότι είναι αναγκαίο να λάβει το Δικαστήριο θέση επί της νομολογίας αυτής, προκειμένου όχι μόνον να κρίνει επί των αιτιάσεων που προβάλλει η αναιρεσείουσα στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, αλλά και να επικυρώσει ή να μεταστρέψει μια νομολογία στην οποία το Γενικό Δικαστήριο στηρίζεται εδώ και πολλά έτη.

α) Οι κανόνες και οι αρχές που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στις αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR)

37. Επισημαίνω εκ προοιμίου ότι συμφωνώ με το σκεπτικό του Γενικού Δικαστηρίου στις αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), όπως αυτό προεκτέθηκε στο σημείο 24 των προτάσεών μου.

38. Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι ο τρόπος με τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο έχει ερμηνεύσει την έννοια «μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών», όπως αυτή χρησιμοποιείται στο άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009, επιτρέπει, πρωτίστως, να διασφαλισθεί η βασική λειτουργία του σήματος. Η ερμηνεία αυτή συνάδει, ως εκ τούτου, τόσο με το πνεύμα των κανόνων που έχουν τεθεί από τον νομοθέτη της Ένωσης στον εν λόγω κανονισμό όσο και με τη νομολογία του Δικαστηρίου ως προς την ερμηνεία της έννοιας «ουσιαστική χρήση» του προγενέστερου σήματος.

39. Υπενθυμίζεται ότι η λειτουργία του σήματος συνίσταται στο να εγγυάται στον καταναλωτή την ταυτότητα καταγωγής του φέροντος το σήμα προϊόντος ή της οικείας υπηρεσίας, επιτρέποντάς του να διακρίνει, χωρίς κίνδυνο συγχύσεως, το αντίστοιχο προϊόν ή την αντίστοιχη υπηρεσία από εκείνα άλλης προελεύσεως¹⁵.

40. Προκειμένου το σήμα να επιτελεί τη λειτουργία αυτή, ο κανονισμός 207/2009 παρέχει στον δικαιούχο καταχωρισμένου σήματος πλειάδα δικαιωμάτων και δυνατοτήτων ώστε, μέσω της συνακόλουθης αποκλειστικής χρήσεως του διακριτικού σημείου και της συνακόλουθης ταυτοποιήσεως των προϊόντων και των υπηρεσιών, να δημιουργηθεί στην αγορά ένα σύστημα θεμιτού ανταγωνισμού, χωρίς στρεβλώσεις. Ωστόσο, τα δικαιώματα αυτά πρέπει να περιορίζονται σε ό,τι είναι απολύτως αναγκαίο για την επίτευξη του ως άνω σκοπού, έτι περισσότερο διότι, αντιθέτως προς την προστασία που παρέχεται δυνάμει άλλων τίτλων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, η διάρκεια της προστασίας του δικαιώματος επί σήματος είναι απεριόριστη.

41. Ο νομοθέτης της Ένωσης μερίμνησε ώστε τα σήματα να μπορούν να επιτελούν την κύρια λειτουργία τους, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν θα γίνεται κατάχρηση του δικαιώματος επί σήματος προκειμένου να αποκτηθεί παράνομο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα.

42. Προκύπτει, επομένως, από το άρθρο 15 του κανονισμού 207/2009 ότι η προστασία προγενέστερου σήματος δικαιολογείται μόνον κατά το μέτρο που ο δικαιούχος έχει κάνει «ουσιαστική χρήση μέσα στην Ένωση για τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες για τις οποίες αυτό έχει καταχωρισθεί»¹⁶.

¹⁵ Βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2019, Landeskommission für Land- und Forstwirtschaft in Steiermark κατά Schmid (C-514/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:878, σκέψη 37 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

¹⁶ Βλ., επίσης, αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού αυτού.

43. Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 42, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού προβλέπει ότι ο αιτών την καταχώριση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει το δικαίωμα να ζητήσει να αποδειχθεί ότι έγινε «ουσιαστική χρήση» του προγενέστερου σήματος εντός της Ένωσης, κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγήθηκαν της δημοσίευσης της αιτήσεως σήματος κατά του οποίου έχει ασκηθεί ανακοπή¹⁷. Ο νομοθέτης της Ένωσης έκρινε, επομένως, ότι το χρονικό διάστημα πέντε ετών είναι εύλογο προκειμένου να μπορεί να εκτιμηθεί ο ουσιαστικός χαρακτήρας της χρήσεως.

44. Από τη νομολογία του Δικαστηρίου απορρέει ότι η έννοια της «ουσιαστικής χρήσεως» είναι αυτοτελής έννοια του δικαίου της Ένωσης¹⁸. Κατά το Δικαστήριο, ουσιαστική χρήση ενός σήματος γίνεται όταν αυτό χρησιμοποιείται σύμφωνα με τη βασική του λειτουργία, αποκλεισμένης της συμβολικής χρήσεως που αποσκοπεί μόνο στη διατήρηση των δικαιωμάτων που παρέχει το σήμα¹⁹. Το Δικαστήριο έχει κρίνει, πιο συγκεκριμένα, ότι ένα σήμα που δεν χρησιμοποιείται παρακωλύει όχι μόνον την ανάπτυξη του ανταγωνισμού –επειδή περιορίζει το φάσμα των σημείων των οποίων την καταχώριση ως σημάτων μπορούν να ζητήσουν τρίτοι και στερεί τους ανταγωνιστές από τη δυνατότητα χρήσεως του σήματος αυτού ή παρόμοιου κατά την εντός της εσωτερικής αγοράς παροχή υπηρεσιών ή διάθεση προϊόντων πανομοιότυπων ή παρόμοιων αυτών που προστατεύονται με το επίμαχο σήμα– αλλά και την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων και την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών²⁰.

45. Διαπιστώνω ότι οι αρχές που διατύπωσε το Γενικό Δικαστήριο στις αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR) συμπλέουν απολύτως με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

46. Πρώτον, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε, στην υπόθεση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και στο πλαίσιο του άρθρου 43, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα²¹ (μετέπειτα άρθρο 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009), το ζήτημα της εκτάσεως της παρεχόμενης προστασίας σε περίπτωση «μερικής χρήσεως» του προγενέστερου σήματος, ήτοι σε περίπτωση που έχει αποδειχθεί η ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος μόνο σε σχέση με «μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών» για τις οποίες έχει καταχωρισθεί. Με αφετηρία τη διαπίστωση ότι οι διατάξεις του άρθρου 43 του κανονισμού 40/94 (μετέπειτα άρθρου 42 του κανονισμού 207/2009) συνιστούν περιορισμό των δικαιωμάτων που αντλεί ο δικαιούχος του προγενέστερου σήματος από την καταχώρισή του, το Γενικό Δικαστήριο ερμήνευσε την έννοια «μέρος των προϊόντων ή υπηρεσιών» που χρησιμοποιείται στην προαναφερθείσα διάταξη, με τέτοιο τρόπο ώστε το προγενέστερο σήμα να δύναται πρωτίστως να επιτελεί τη βασική λειτουργία του. Η ερμηνεία του, συνεπώς, αποσκοπεί στην επίτευξη μιας δίκαιης ισορροπίας μεταξύ, αφενός, της διαφύλαξης της προστασίας των αποκλειστικών δικαιωμάτων που έχουν χορηγηθεί, προς τούτο, στον δικαιούχο του προγενέστερου σήματος και, αφετέρου, του περιορισμού τους προκειμένου να αποφεύγεται το ενδεχόμενο να τυγχάνει ένα μερικώς χρησιμοποιούμενο σήμα εκτεταμένης προστασίας για τον λόγο και μόνον ότι έχει καταχωρισθεί για ευρύ φάσμα προϊόντων ή υπηρεσιών²².

47. Το εύρος των κατηγοριών προϊόντων ή υπηρεσιών για τις οποίες έχει καταχωρισθεί το προγενέστερο σήμα αποτελεί καθοριστικό στοιχείο της ισορροπίας αυτής²³.

17 Πρβλ. διευκρινίσεις στις οποίες προέβη ο νομοθέτης της Ένωσης στους κανόνες 15 έως 22 του κανονισμού (ΕΚ) 2868/95 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 1995, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1995, L 303, σ. 1), ο οποίος ισχύει και ως προς τον κανονισμό 207/2009.

18 Βλ., ιδίως, απόφαση της 11ης Μαρτίου 2003, Ansul (C-40/01, EU:C:2003:145, σκέψεις 25 έως 31).

19 Βλ. διάταξη της 27ης Ιανουαρίου 2004, La Mer Technology (C-259/02, EU:C:2004:50, σκέψη 27), καθώς και απόφαση της 17ης Οκτωβρίου 2019, Landeskammer für Land- und Forstwirtschaft in Steiermark κατά Schmid (C-514/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:878, σκέψη 36 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

20 Βλ. απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2012, Leno Marken (C-149/11, EU:C:2012:816, σκέψη 32).

21 ΕΕ 1994, L 11, σ. 1.

22 Βλ. απόφαση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψη 51).

23 Όπ.π. (σκέψη 44).

48. Το Γενικό Δικαστήριο διακρίνει ειδικότερα μεταξύ δύο ειδών περιπτώσεων.

49. Στην πρώτη εξ αυτών, το προγενέστερο σήμα έχει καταχωρισθεί για προϊόντα και υπηρεσίες που προσδιορίζονται με τρόπο πολύ «σαφή και συγκεκριμένο» και, συνεπώς, συνιστούν μια πιο ομοιογενή κατηγορία προϊόντων και υπηρεσιών. Σε αυτήν την περίπτωση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν είναι δυνατόν να γίνουν σημαντικές υποδιαίρεσεις εντός της οικείας κατηγορίας, όπερ σημαίνει ότι η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος για τα εν λόγω προϊόντα ή υπηρεσίες πρέπει να καλύπτει, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, ολόκληρη την κατηγορία αυτή²⁴.

50. Συμμερίζομαι τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου. Όσον αφορά τα προϊόντα μιας μάλλον ομοιογενούς κατηγορίας, ο καταναλωτής ο οποίος επιθυμεί να αποκτήσει ένα προϊόν που εμπίπτει στην κατηγορία αυτήν είναι βέβαιο ή πιθανό ότι θα σκεφθεί το προγενέστερο σήμα και όσα εκείνο του εγγυάται ως προς την ποιότητα του προϊόντος. Υπό αυτές τις περιστάσεις, φρονώ ότι δικαιολογείται και επαρκεί η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος για ένα μέρος των προϊόντων που εμπίπτουν στην κατηγορία αυτήν. Κατ' αυτόν τον τρόπο όχι μόνον αποφεύγεται ο κίνδυνος συγχύσεως στον οποίο αναφέρεται το άρθρο 8, παράγραφος 1, στοιχείο β', του κανονισμού 207/2009 αλλά προστατεύονται και τα εμπορικά συμφέροντα του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος. Πράγματι, δεν θα ήταν ορθό, μέσω υπέρμετρων απαιτήσεων ως προς την απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως, να περιορίζονται σε υπερβολικό βαθμό τα αποκλειστικά δικαιώματα του δικαιούχου, όπως το δικαίωμά του να επεκτείνει το φάσμα των προϊόντων του εντός της ίδιας ομοιογενούς κατηγορίας.

51. Στη δεύτερη εξ αυτών, το προγενέστερο σήμα έχει καταχωρισθεί για μια ευρεία ετερογενή κατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών. Το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, σε αυτήν την περίπτωση, ότι είναι δυνατό να γίνει δεκτό ότι υπάρχουν διάφορες υποκατηγορίες, *δυνάμενες* να θεωρηθούν αυτοτελείς, υπό τον όρο ότι οι υποκατηγορίες αυτές είναι συνεκτικές, όπερ σημαίνει ότι συγκεντρώνουν προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι «ανάλογα» ή «δεν διαφέρουν ουσιωδώς»²⁵. Σε αυτήν την περίπτωση, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η απόδειξη της ουσιαστικής χρήσεως του σήματος για μέρος αυτών των προϊόντων ή υπηρεσιών συνεπάγεται προστασία, στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής, μόνο για την ή τις υποκατηγορίες στις οποίες ανήκουν τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες για τις οποίες πράγματι χρησιμοποιήθηκε το σήμα²⁶.

52. Συμφωνώ εξίσου με την ανάλυση αυτήν. Συγκεκριμένα, όσον αφορά προϊόντα που, μολονότι περιλαμβάνονται σε μια ετερογενή κατηγορία, εμπίπτουν, ωστόσο, στην ίδια κλάση προϊόντων, υφίσταται όχι μόνον μικρότερος κίνδυνος συγχύσεως στο ενδιαφερόμενο κοινό, αλλά και ισχνότερη δικαιολογητική βάση για την προστασία των εμπορικών συμφερόντων του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος. Αν ο δικαιούχος αυτός καταχώρισε το σήμα του για ένα ευρύ φάσμα προϊόντων τα οποία θα μπορούσε ενδεχομένως να εμπορευθεί, αλλά, προφανώς, δεν έχει ακόμη διαθέσει στην αγορά, τότε παρακωλύει την πρόσβαση των ανταγωνιστών του σε μια σημαντική αγορά προϊόντων. Η λύση την οποία υιοθέτησε το Γενικό Δικαστήριο παρέχει συνεπώς τη δυνατότητα διασφάλισης της τηρήσεως των δικαιωμάτων που αναγνωρίζονται στον δικαιούχο του προγενέστερου σήματος, ειδικότερα του δικαιώματός του να απολαύει προστασίας σχετικά με υπηρεσίες ή προϊόντα ανάλογα προς αυτά για τα οποία μπόρεσε να αποδείξει ουσιαστική χρήση και του δικαιώματός του να επεκτείνει το φάσμα των προϊόντων του σε αυτά, «απελευθερώνοντας» παράλληλα το σήμα προς χρήση του για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες, που, επειδή είναι «επαρκώς διαφοροποιημένα/ες»²⁷, εμπίπτουν σε άλλη κατηγορία ή υποκατηγορία προϊόντων ή υπηρεσιών.

24 Όπ.π. (σκέψη 45).

25 Παραθέτω εκ νέου στο σημείο αυτό τους όρους που χρησιμοποίησε το Γενικό Δικαστήριο στην απόφαση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψη 46).

26 Βλ. απόφαση Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) (σκέψη 45).

27 Όπ.π. (σκέψη 46).

53. Δεύτερον, προκειμένου να ορίσει τι εστί «συνεκτική» υποκατηγορία προϊόντων που μπορεί να θεωρηθεί αυτοτελής, το Γενικό Δικαστήριο βασίσθηκε στο κριτήριο του σκοπού ή του προορισμού των σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών, ενώ έκρινε ότι η φύση και τα χαρακτηριστικά τους ήταν άνευ σημασίας για την εκτίμηση αυτήν²⁸.

54. Και πάλι, δεν μπορώ παρά να συμφωνήσω με το ως άνω συμπέρασμα.

55. Αφενός, επιτρέπει, κατά την άποψή μου, να διαφυλάσσονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα αποκλειστικά δικαιώματα του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος. Συγκεκριμένα, ο καθορισμός μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων με βάση όχι μόνον τον σκοπό, αλλά και τη φύση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτών, θα ισοδυναμούσε με πολύ αυστηρό περιορισμό του καθ' ύλην πεδίου εντός του οποίου ασκούνται τα εν λόγω δικαιώματα και, ειδικότερα, το δικαίωμα του δικαιούχου να αναπτύσσει και να επεκτείνει το φάσμα των προϊόντων για τα οποία έχει καταχωρισθεί το προγενέστερο σήμα. Καίτοι τα κριτήρια που σχετίζονται με τη φύση και από τα χαρακτηριστικά των προϊόντων είναι καθ' εαυτά σημαντικά, ασκούν μεγαλύτερη επιρροή κατά το στάδιο του ορισμού του ενδιαφερόμενου κοινού και της εκτιμήσεως του κινδύνου συγχύσεως.

56. Αφετέρου, υπενθυμίζω ότι το Δικαστήριο επικύρωσε την προσέγγιση του Γενικού Δικαστηρίου σε μια περίπτωση όπου έκρινε αν ήταν βάσιμος ο περιορισμός των προϊόντων τον οποίο είχε προτείνει, δυνάμει του άρθρου 43, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, ο αιτών την καταχώριση σήματος.

57. Συγκεκριμένα, στην απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, ΓΕΕΑ κατά Kessel medintim²⁹, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι το κριτήριο του σκοπού ή του προορισμού των σχετικών προϊόντων αποτελεί κριτήριο το οποίο καθιστά δυνατή την οριοθέτηση, κατά τρόπο επαρκώς ακριβή, μιας υποκατηγορίας των προϊόντων που αφορά η αίτηση καταχωρίσεως ενός σημείου ως σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οπότε πληροί την απαίτηση σαφήνειας κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 43, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009³⁰. Όπως προκύπτει σιωπηρώς από τη σκέψη 39 της προαναφερθείσας αποφάσεως³¹, το Δικαστήριο επικύρωσε τη λύση που έδωσε το Γενικό Δικαστήριο με την απόφαση Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), στην οποία καθίσταται σαφές ότι ο σκοπός του σχετικού προϊόντος ή της σχετικής υπηρεσίας αποτελεί αποφασιστικό κριτήριο για τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων ή υπηρεσιών, δεδομένου ότι ο καταναλωτής αναζητεί, πρωτίστως, ένα προϊόν ή μια υπηρεσία που μπορεί να ανταποκρίνεται στις ειδικές του ανάγκες³².

58. Κατά την άποψή μου, η ανάλυση του Δικαστηρίου στην προαναφερθείσα απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2014, ΓΕΕΑ κατά Kessel medintim³³, σε σχέση με τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 43, παράγραφος 1, του κανονισμού 207/2009, μπορεί κάλλιστα να ισχύει κατ' αναλογία και στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού αυτού. Συγκεκριμένα, θεωρώ ότι ο καθορισμός μιας υποκατηγορίας προϊόντων, ανεξαρτήτως αν γίνεται στο πλαίσιο διαδικασίας ανακοπής ή περιορισμού, πρέπει να βασίζεται σε όμοια κριτήρια ώστε να είναι δυνατόν, κατά την εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως, να συγκριθούν τα επίμαχα προϊόντα, όπως έχουν καθορισθεί βάσει των ίδιων κριτηρίων.

28 Αυτό απορρέει από τη νομολογία της αποφάσεως Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR). Βλ., επίσης, σκέψη 32 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

29 C-31/14 P (μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2436).

30 Βλ. σκέψη 37 της αποφάσεως αυτής.

31 Στο σημείο αυτό, το Δικαστήριο παρέπεμψε ρητώς στις σκέψεις 48 έως 50 της αποφάσεως της 8ης Νοεμβρίου 2013, Kessel κατά ΓΕΕΑ – Janssen-Cilag (Premeo) (T-536/10, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:586). Στις σκέψεις όμως αυτές εκτίθεται το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το Γενικό Δικαστήριο βάσει της συλλογιστική που είχε αναπτύξει στις σκέψεις 43 έως 47 της αποφάσεως αυτής.

32 Βλ. σκέψη 29 της αποφάσεως αυτής.

33 C-31/14 P (μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:2436).

59. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, φρονώ ότι το Δικαστήριο θα πρέπει να επικυρώσει τους κανόνες και τις αρχές που εφάρμοσε το Γενικό Δικαστήριο στις αποφάσεις Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN) και Mundipharma κατά ΓΕΕΑ – Altana Pharma (RESPICUR), με σκοπό τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων και/ή υπηρεσιών, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009.

60. Στο σημείο τούτο, επιβάλλεται η εξέταση του βασίμου του πρώτου λόγου αναιρέσεως, ο οποίος χωρίζεται σε δύο σκέλη.

β) Επί του πρώτου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με εσφαλμένη εφαρμογή της μεθόδου για τον καθορισμό μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων

61. Υπενθυμίζεται ότι, με το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον έκρινε το κατά πόσον υφίσταται αυτοτελής υποκατηγορία προϊόντων βασιζόμενο αποκλειστικώς στα προϊόντα που αφορούσαν τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία προσκόμισε η Taiga σχετικά με τη χρήση. Κατά την αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να είχε εξετάσει κατά πόσον το προγενέστερο σήμα είχε καταχωρισθεί για μια κατηγορία προϊόντων τόσο ευρεία ώστε να μπορεί να γίνει δεκτό ότι μπορούν να υπάρχουν, εντός αυτής, περισσότερες υποκατηγορίες δυνάμενες να θεωρηθούν ως αυτοτελείς.

62. Εκτιμώ ότι το σκέλος αυτό δεν είναι βάσιμο.

63. Εφόσον ο δικαιούχος του προγενέστερου σήματος έχει αποδείξει την ουσιαστική χρήση του σήματός του για ένα μέρος των προϊόντων για τα οποία έχει καταχωρισθεί, το ζήτημα κατά πόσον τα προϊόντα αυτά εμπίπτουν σε μια υποκατηγορία η οποία θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτοτελής πρέπει να εκτιμηθεί *in concreto*, λαμβανομένων πρωτίστως υπόψη των ίδιων των προϊόντων. Επομένως, το ζήτημα δεν είναι να καθορισθούν, γενικώς, διάφορες υποκατηγορίες προϊόντων, αλλά να συσχετισθούν τα προϊόντα για τα οποία αποδείχθηκε η ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος με την κατηγορία των προϊόντων που καλύπτονται από την αίτηση καταχωρίσεως του σήματος αυτού.

64. Επιβάλλεται η διαπίστωση, κατόπιν της αναγνώσεως των σκέψεων 33 και 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έτσι ενήργησε το Γενικό Δικαστήριο. Συγκεκριμένα, από τη σκέψη 33 της εν λόγω αποφάσεως προκύπτει ότι το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε κατά πόσον τα προϊόντα στα οποία αναφέρονταν τα αποδεικτικά στοιχεία που προσκόμισε η Taiga συνιστούσαν αυτοτελή υποκατηγορία «σε σχέση με τα προϊόντα της κλάσης 25 [κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας]», ήτοι σε σχέση με μια πιο ευρεία κατηγορία προϊόντων που καλύπτονται από το προγενέστερο σήμα. Καταλήγοντας, στη σκέψη 34 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, στο συμπέρασμα ότι τα προϊόντα αυτά «δεν είναι, εν πάση περιπτώσει, δυνατό να θεωρηθεί ότι “διαφέρουν ουσιαδώς” κατά την έννοια [της αποφάσεως Reckitt Benckiser (España) κατά ΓΕΕΑ – Aladin (ALADIN)]», το Γενικό Δικαστήριο συνεπώς ορθώς συσχέτισε τα προϊόντα για τα οποία αποδείχθηκε ότι υπήρχε ουσιαστική χρήση του προγενέστερου σήματος με τα προϊόντα που εμπίπτουν στη γενικότερη κατηγορία ενδυμάτων για την οποία έχει καταχωρισθεί το σήμα αυτό.

65. Προτείνω ως εκ τούτου στο Δικαστήριο να απορρίψει το πρώτο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως ως αβάσιμο.

γ) Επί του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως, σχετικά με εσφαλμένη εφαρμογή των κριτηρίων για τον καθορισμό μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων

66. Το δεύτερο σκέλος του πρώτου λόγου αναιρέσεως αποτελείται από δύο αιτιάσεις.

1) Επί της πρώτης αιτιάσεως, η οποία αφορά το κριτήριο του σκοπού και του προορισμού των προϊόντων

67. Προς υποστήριξη της πρώτης αιτιάσεώς της, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν εφάρμοσε ορθώς το κριτήριο του σκοπού και του προορισμού των επίμαχων προϊόντων, προκειμένου να καθορίσει μια συνεκτική υποκατηγορία προϊόντων που θα μπορούσε να θεωρηθεί αυτοτελής. Υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη, στο πλαίσιο του καθορισμού αυτού, ότι τα εν λόγω προϊόντα έχουν διαφορετικούς σκοπούς ή προορίζονται για πολλαπλές χρήσεις, ενώ μάλιστα, κατά την άποψή της, οι χρήσεις οι οποίες συνίστανται στον «στολισμό» ή την «προστασία» του ανθρώπινου σώματος είναι αλληλοαποκλειόμενες.

68. Φρονώ ότι η αιτίαση αυτή είναι παραδεκτή, δεδομένου ότι η αναιρεσείουσα δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου σχετικά με τον σκοπό και τον προορισμό των επίμαχων προϊόντων για τα οποία αποδείχθηκε ουσιαστική χρήση, αλλά τον τρόπο με τον οποίο το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε το κριτήριο του σκοπού και του προορισμού των προϊόντων για τον καθορισμό μιας αυτοτελούς υποκατηγορίας προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 42, παράγραφος 2, του κανονισμού 207/2009.

69. Ωστόσο, κατ' εμέ, είναι αβάσιμη η επίκριση που διατύπωσε η αναιρεσείουσα.

70. Το κριτήριο του σκοπού και του προορισμού των προϊόντων δεν αποσκοπεί στον αφηρημένο ή τεχνητό καθορισμό αυτοτελών υποκατηγοριών προϊόντων, αλλά πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο συνεπή και συγκεκριμένο.

71. Είναι δε γεγονός ότι η ανθρώπινη πρόοδος και τεχνογνωσία συχνά πολλαπλασιάζουν, στην πράξη, τους σκοπούς τους οποίους εξυπηρετούν τα διάφορα προϊόντα. Παραδείγματος χάριν, τα σαπούνια δεν προορίζονται πλέον μόνο για τον καθαρισμό του δέρματος, αλλά και για την ιατρική ή μη περιποίηση και φροντίδα του. Κατά τον ίδιο τρόπο, τα προϊόντα ενδύσεως, πέραν της βασικής λειτουργίας τους που είναι να καλύπτουν, να σκεπάζουν ή ακόμη να προστατεύουν το ανθρώπινο σώμα από αντίξοες καιρικές συνθήκες, επιτελούν και μια κοινή αισθητική λειτουργία συνεισφέροντας στην εξωτερική εμφάνιση του καταναλωτή. Μολονότι ο καταναλωτής μπορεί να αναζητεί ένα ένδυμα για να προστατευθεί από τη βροχή, είτε πρόκειται για εξωτερικό ένδυμα είτε ακόμη για καπέλο, ή για να προστατευθεί από το κρύο, όπως τα εσώρουχα ή ακόμη και τα γάντια ή κάλτσες, δεν αποκλείεται επίσης να αναζητεί ταυτόχρονα και εκείνο το ένδυμα που θα του ταιριάζει περισσότερο από αισθητικής απόψεως. Προφανώς όμως οι σκοποί αυτοί δεν είναι δυνατό να διαχωρισθούν και να εξετασθούν μεμονωμένα για τον καθορισμό της υπάρξεως μιας διακριτής υποκατηγορίας προϊόντων. Αν συνέβαινε κάτι τέτοιο, θα περιοριζόταν και πάλι το δικαίωμα του δικαιούχου του προγενέστερου σήματος να διευρύνει και να εμπλουτίσει το φάσμα των προϊόντων του. Περαιτέρω, αυτό θα αποθάρρυνε προδήλως την έρευνα και την ανάπτυξη, ενώ το δίκαιο των σημάτων έχει τον ακριβώς αντίθετο σκοπό, δηλαδή να τις ενθαρρύνει.

72. Κατά συνέπεια, καταλήγω ότι ορθώς το Γενικό Δικαστήριο δεν διέκρινε, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, μεταξύ των διαφόρων χρήσεων για τις οποίες προορίζονται τα είδη ενδύσεως, ήτοι να «προστατεύουν» το ανθρώπινο σώμα, να το «στολίζουν» ή ακόμη και να το «σκεπάζουν» ή να το «καλύπτουν», διότι οι χρήσεις αυτές όχι απλώς δεν αλληλοαποκλείονται, αλλά αντιθέτως αλληλοσυμπληρώνονται, όταν πρόκειται για τη διάθεση τέτοιων προϊόντων στην αγορά.

73. Επισημαίνω, εντούτοις, ότι οι διαφορετικοί αυτοί σκοποί αποτελούν στοιχείο το οποίο μπορεί να ληφθεί υπόψη στο πλαίσιο της εκτιμήσεως του ενδιαφερομένου κοινού, του επιπέδου προσοχής του καθώς και του κινδύνου συγχύσεως.

74. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων αυτών, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει ως αβάσιμη την πρώτη αιτίαση του δεύτερου σκέλους του πρώτου λόγου αναιρέσεως.

2) Επί της δεύτερης αιτιάσεως, η οποία αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με τη φύση και τα χαρακτηριστικά των επίμαχων προϊόντων

75. Με τη δεύτερη αιτίαση, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλαβε δεόντως υπόψη ότι τα επίμαχα προϊόντα απευθύνονται σε διαφορετικό κοινό και ότι πωλούνται επίσης σε διαφορετικά μαγαζιά, με συνέπεια να διαφέρουν από τα προϊόντα ενδύσεως τα οποία αφορά το σήμα του οποίου ζητείται καταχώριση.

76. Η ως άνω αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ευθύς εξ αρχής ως αβάσιμη.

77. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία στην οποία παρέπεμψα μόλις παραπάνω συνάγεται ότι τα κριτήρια, πλην του σκοπού και του προορισμού των επίμαχων προϊόντων, όπως το κοινό στο οποίο απευθύνονται ή ακόμη η αλυσίδα διανομής τους δεν έχουν, κατά κανόνα, σημασία για τον καθορισμό μιας υποκατηγορίας προϊόντων που μπορεί να θεωρηθεί αυτοτελής. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε κάποιου είδους πλάνη περί το δίκαιο μη λαμβάνοντας υπόψη, για την εκτίμησή του, τα εν λόγω κριτήρια.

78. Επομένως, κατόπιν όλων των ανωτέρω σκέψεων, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει τον πρώτο λόγο αναιρέσεως ως αβάσιμο.

B. Επί της στοχευμένης εξετάσεως του δεύτερου λόγου αναιρέσεως

79. Κατόπιν σχετικού αιτήματος του Δικαστηρίου, θα αναλύσω στις παρούσες προτάσεις μόνον το δεύτερο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως και, πιο συγκεκριμένα, στην τρίτη αιτίαση αυτού.

80. Για να γίνει πιο κατανοητό το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η αιτίαση αυτή, επισημαίνω ότι, με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο εσφαλμένως έκρινε ότι υπάρχει κίνδυνος συγχύσεως μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημάτων. Με το πρώτο σκέλος του λόγου αυτού ισχυρίζεται ότι έγινε εσφαλμένη εκτίμηση της ομοιότητας, ή μάλλον της ταυτίσεως, των επίμαχων προϊόντων. Το δεύτερο σκέλος του προαναφερθέντος λόγου χωρίζεται, κατά την άποψή της, σε τρεις επιμέρους αιτιάσεις, οι οποίες αφορούν την εκτίμηση της οπτικής, της φωνητικής και της εννοιολογικής ομοιότητας των αντιπαρατιθέμενων σημείων αντιστοίχως. Τέλος, το τρίτο σκέλος του δεύτερου λόγου αναιρέσεως αφορά τη συνολική εκτίμηση του κινδύνου συγχύσεως στην οποία προέβη το Γενικό Δικαστήριο.

81. Ειδικότερα, με την τρίτη αιτίαση του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν εκτίμησε ορθώς την εννοιολογική ομοιότητα των αντιπαρατιθέμενων σημείων. Η αναιρεσείουσα επικρίνει, κατ' ουσίαν, την ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου, βάσει της οποίας αυτό κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εννοιολογικές διαφορές μεταξύ του σήματος του οποίου ζητείται καταχώριση και του προγενέστερου σήματος δεν αποδείχθηκαν ως προς την Ένωση στο σύνολό της, οπότε δεν μπορούσαν να εξουδετερώσουν τις υφιστάμενες μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων οπτικές και ηχητικές ομοιότητες.

82. Προς στήριξη της αιτιάσεως αυτής, η αναιρεσείουσα προβάλλει δύο επιχειρήματα.

83. Με το πρώτο επιχείρημα, η αναιρεσείουσα επικρίνει τη ανάλυση του Γενικού Δικαστηρίου στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου διαπιστώθηκε ότι η αναιρεσείουσα δεν κατόρθωσε να αποδείξει ότι η λέξη «taïga» είχε συγκεκριμένη σημασία για τον μέσο καταναλωτή στον ευρωπαϊκό Νότο καθώς και για τους αγγλόφωνους καταναλωτές.

84. Η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι η ανάλυση αυτή είναι εσφαλμένη. Συγκεκριμένα, στο σημείο 18 του εισαγωγικού δικογράφου της ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ανέπτυξε περαιτέρω το επιχείρημα αυτό και απέδειξε κατ' αναμφισβήτητο τρόπο ότι η λέξη αυτή χρησιμοποιείται στην καθομιλουμένη γαλλική γλώσσα και εντάσσεται, επίσης, στη γενική εκπαίδευση ανά την Ευρώπη, λαμβανομένης υπόψη της εκτάσεως του χώρου στον οποίο αναφέρεται η έννοια αυτή.

85. Κατά την άποψή μου, το ως άνω επιχείρημα είναι προδήλως απαράδεκτο.

86. Υπογραμμίζεται ότι, στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι «από κανένα στοιχείο της δικογραφίας δεν αποδεικνύεται ότι η λέξη “taïga” δεν είχε συγκεκριμένη και αμέσως αντιληπτή σημασία για τους καταναλωτές οι οποίοι βρίσκονταν σε άλλα μέρη της Ένωσης, πέραν των χωρών της βόρειας και της ανατολικής Ευρώπης, και αντιπροσ[ώπευαν] ουσιαστικό μέρος των καταναλωτών της Ένωσης» και ότι αυτό ίσχυε, «μεταξύ άλλων, για τον μέσο καταναλωτή στον ευρωπαϊκό Νότο και για τους αγγλόφωνους καταναλωτές».

87. Από πάγια νομολογία προκύπτει δε ότι το Γενικό Δικαστήριο είναι το μόνο αρμόδιο να εκτιμήσει την αξία που πρέπει να προσδοθεί στα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία έχουν υποβληθεί στην κρίση του. Επομένως, η εκτίμηση τέτοιων στοιχείων δεν είναι, υπό την επιφύλαξη της περιπτώσεως παραμορφώσεώς τους, νομικό ζήτημα υποκείμενο στον ανααιρετικό έλεγχο του Δικαστηρίου³⁴.

88. Στο πλαίσιο της αιτήσεως αναιρέσεως, διαπιστώνω ότι η προσφεύγουσα δεν απέδειξε, ούτε καν ισχυρίστηκε, ότι η εκτίμηση που διατυπώθηκε στη σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως οφειλόταν σε παραμόρφωση των αποδεικτικών στοιχείων. Εξάλλου, επικουρικώς, επισημαίνω ότι, εν αντιθέσει με όσα ισχυρίζεται, η αναιρεσείουσα δεν είχε αναλύσει λεπτομερώς στο σημείο 18 εισαγωγικού δικογράφου της τα επιχειρήματα που τώρα προβάλλει.

89. Κατά συνέπεια, φρονώ ότι το πρώτο αυτό επιχείρημα πρέπει να απορριφθεί ως προδήλως απαράδεκτο.

90. Όσον αφορά το δεύτερο επιχείρημα, η αναιρεσείουσα προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρερμήνευσε την ίδια τη νομολογία του σχετικά με την εκτίμηση της εννοιολογικής ομοιότητας των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

91. Υποστηρίζει, συγκεκριμένα, ότι η ανάλυση που εκτέθηκε στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, όπου το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι η αναιρεσείουσα δεν απέδειξε ότι η λέξη «taïga» έχει σαφή και συγκεκριμένη σημασία από τη σκοπιά του ενδιαφερομένου κοινού, αποτελούμενου από τους καταναλωτές της Ένωσης *στο σύνολό τους*, δεν βρίσκει έρεισμα στη νομολογία στην αυτό οποία ρητώς παρέπεμψε, ήτοι στην απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)³⁵. Εξάλλου, η αναιρεσείουσα υποστηρίζει ότι, σύμφωνα με την απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, Eckes-Granini κατά ΓΕΕΑ – Panini (PANINI)³⁶, αρκεί μια λέξη να γίνεται κατανοητή σε ένα μόνο μέρος της Ένωσης για να γίνει δεκτή η ύπαρξη εννοιολογικών διαφορών μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

92. Κατόπιν εξετάσεως της σχετικής νομολογίας, εκτιμώ ότι αμφότερες αυτές οι επικρίσεις είναι αβάσιμες.

³⁴ Βλ. αποφάσεις της 5ης Σεπτεμβρίου 2019, Ευρωπαϊκή Ένωση/Guardian Europe και Guardian Europe/ Ευρωπαϊκή Ένωση (C-447/17 P και C-479/17 P, EU:C:2019:672, σκέψη 137 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και της 13ης Νοεμβρίου 2019, Outsource Professional Services/EUIPO (C-528/18 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2019:961, σκέψη 47 καθώς και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

³⁵ T-292/01 (EU:T:2003:264).

³⁶ T-487/12 (μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:637).

93. Όσον αφορά την πρώτη επίκριση, η οποία αφορά εσφαλμένη παραπομπή στην απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)³⁷, είναι χρήσιμο να υπενθυμιστεί ότι, στη σκέψη 54 της αποφάσεως εκείνης, το Γενικό Δικαστήριο είχε κρίνει ότι οι εννοιολογικές διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων *μπορούν να εξουδετερώσουν σε μεγάλο βαθμό τις οπτικές και φωνητικές ομοιότητες, αν ένα από τα επίδικα σήματα έχει, για το οικείο κοινό, σαφή και συγκεκριμένη σημασία, έτσι ώστε το κοινό αυτό να μπορεί να την αντιληφθεί αμέσως*.

94. Θα ήθελα να παρατηρήσω ευθύς εξαρχής ότι το Γενικό Δικαστήριο, λαμβανομένης υπόψη της διατύπωσης που είχε χρησιμοποιήσει στην προαναφερθείσα απόφαση, ορθώς διαπίστωσε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ότι για το σύνολο των καταναλωτών στα 28 κράτη μέλη της Ένωσης η λέξη «taïga» δεν τους θύμιζε *σαφώς και αμέσως* το σχολικό μάθημα της γεωγραφίας, έτσι ώστε να μπορούν να την συσχετίσουν εύκολα με τα βόρεια αρκτικά δάση.

95. Τούτου λεχθέντος, παρατηρώ πράγματι ότι, στην απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)³⁸, το Γενικό Δικαστήριο είχε αναφερθεί στο «ενδιαφερόμενο κοινό» χωρίς καμία περαιτέρω μνεία ή διευκρίνιση, ενώ, στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι το ενδιαφερόμενο κοινό «αποτελείται από τους καταναλωτές της Ένωσης, *στο σύνολό τους*». Η αναιρεσείουσα αμφισβητεί εν προκειμένω αυτήν ακριβώς τη διευκρινιστική προσθήκη «στο σύνολό τους».

96. Εντούτοις, εκτιμώ ότι, προσθέτοντας αυτήν τη διευκρίνιση, το Γενικό Δικαστήριο δεν παρερμήνευσε τη νομολογία του ούτε υπέπεσε σε κάποιου είδους πλάνη περί το δίκαιο.

97. Όπως προκύπτει και από τη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ο λόγος που προστέθηκε η διευκρίνιση «στο σύνολό τους» ήταν για να καταστεί σαφές ότι πρέπει να ληφθεί υπόψη η αντίληψη των καταναλωτών *σε όλα τα κράτη τα οποία απαρτίζουν την Ένωση*. Σε αυτό το σημείο στηρίχθηκε το Γενικό Δικαστήριο για να απορρίψει το επιχείρημα της αναιρεσείουσας σχετικά με την αντίληψη των καταναλωτών «σε πολλές χώρες [της Ένωσης]».

98. Το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε, ως εκ τούτου, την πάγια νομολογία του, κατά την οποία, «σε περίπτωση που η προστασία του προγενέστερου σήματος εκτείνεται σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο τρόπος με τον οποίο αντιλαμβάνεται τα αντιπαρατιθέμενα σήματα ο καταναλωτής των σχετικών προϊόντων *στο έδαφός της*»³⁹. Πάντως, σε αντίθεση με την υπόθεση επί της οποίας εκδόθηκε η απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)⁴⁰, όπου το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελούνταν από Γερμανούς καταναλωτές⁴¹, στην υπόθεση της κύριας δίκης το ενδιαφερόμενο κοινό αποτελείται, όπως συνάγεται από τις σκέψεις 38 και 39 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, από τους καταναλωτές στο έδαφος της Ένωσης.

99. Τέλος, σημειώνω ότι πριν από την παραπομπή στην απόφαση της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)⁴² υπάρχει η εισαγωγική συντομογραφία «πρβλ.». Η συντομογραφία «πρβλ.» μαρτυρεί τη βούληση του Γενικού Δικαστηρίου να παραπέμψει στην αρχή η οποία είχε διατυπωθεί στη μνημονευόμενη απόφαση, προβαίνοντας όμως σε ειδική εφαρμογή της στη συγκεκριμένη περίπτωση. Κατά συνέπεια, η

37 T-292/01 (EU:T:2003:264).

38 Όπ.π.

39 Απόφαση της 13ης Ιουνίου 2013, Hostel drap κατά ΓΕΕΑ – Aznar textil (MY drap) (T-636/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:314, σκέψη 22).

40 T-292/01 (EU:T:2003:264).

41 Σκέψη 43 της αποφάσεως αυτής.

42 T-292/01 (EU:T:2003:264).

συντομογραφία αυτή σήμαινε ότι δεν ήταν απαραίτητο να αναφερθεί το Γενικό Δικαστήριο με αυτούσια διατύπωση στην αρχή η οποία είχε εφαρμοστεί στη μνημονευόμενη απόφαση, αλλά, αντιθέτως, μπορούσε να λάβει υπόψη τις ιδιαιτερότητες της προκειμένης περιπτώσεως, όπως έπραξε στη σκέψη 67 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

100. Υπό τις περιστάσεις αυτές, εκτιμώ ότι δεν είναι δυνατό να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι υπέπεσε σε πλάνη παραπέμποντας στη σκέψη 54 της αποφάσεως της 14ης Οκτωβρίου 2003, Phillips-Van Heusen κατά ΓΕΕΑ – Pash Textilvertrieb und Einzelhandel (BASS)⁴³.

101. Εκτιμώ δε ότι είναι αβάσιμη και η δεύτερη επίκριση, ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν ερμήνευσε ορθώς την απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, Eckes-Granini κατά ΓΕΕΑ – Panini (PANINI)⁴⁴.

102. Συγκεκριμένα, εν αντιθέσει με τα όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, από την απόφαση αυτή δεν είναι δυνατόν να συναχθεί ότι αρκεί μια λέξη να γίνεται κατανοητή σε ένα μέρος της Ένωσης για να γίνει δεκτό ότι υπάρχουν εννοιολογικές διαφορές ικανές να εξουδετερώσουν τις οπτικές και φωνητικές ομοιότητες των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

103. Πρέπει καταρχάς να υπομνησθεί το πλαίσιο της υποθέσεως επί της οποίας εκδόθηκε η προαναφερθείσα απόφαση.

104. Στην υπόθεση εκείνη, το Γενικό Δικαστήριο κλήθηκε να εξετάσει αν υφίστατο για το ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο αποτελούνταν από καταναλωτές της Ένωσης, σαφής εννοιολογική διαφορά μεταξύ του στοιχείου «panini», που ήταν το αντικείμενο της αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος, και του στοιχείου «granini», αντικειμένου του προγενέστερου σήματος.

105. Αφού προηγουμένως διαπίστωσε ότι το στοιχείο «granini» δεν είχε κάποια συγκεκριμένη σημασία, το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε σε ποιο μέτρο το ενδιαφερόμενο κοινό συσχέτιζε το στοιχείο «panini» με ένα ιδιαίτερο εννοιολογικό περιεχόμενο. Προς τον σκοπό αυτόν, το Γενικό Δικαστήριο διέκρινε, πρώτον, το ιταλόφωνο κοινό, για το οποίο έκρινε ότι ήταν ασφαλώς σε θέση να συσχετίσει το στοιχείο «panini» με τα μικρά ψωμάκια ή με τα σάντουιτς που ετοιμάζονταν με βάση αυτά τα μικρά ψωμάκια και για το οποίο υφίστατο σαφής εννοιολογική διαφορά μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων, δεύτερον, το μη ιταλόφωνο κοινό, όπως το ισπανόφωνο ή το γαλλόφωνο κοινό, που ήταν επίσης σε θέση να συσχετίσει το στοιχείο «panini» με ένα ιδιαίτερο εννοιολογικό περιεχόμενο και τέλος, τρίτον, το κοινό για το οποίο το εν λόγω στοιχείο «panini» στερούνταν εντελώς σημασίας⁴⁵.

106. Κατόπιν της αναλύσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο επικύρωσε την εκτίμηση του τμήματος προσφυγών το οποίο είχε κρίνει ότι, εντός ορισμένων κρατών μελών, όπως η Ιταλία και η Ισπανία, τα αντιπαρατιθέμενα σημεία διέφεραν από εννοιολογική άποψη, ενώ, εντός άλλων κρατών μελών, όπου το στοιχείο «panini» στερούνταν σημασίας, δεν ήταν δυνατή καμία σύγκριση μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων από εννοιολογική άποψη⁴⁶.

107. Αντιθέτως προς όσα υποστηρίζει η αναιρεσείουσα, το Γενικό Δικαστήριο δεν έκρινε, συνεπώς, στην απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, Eckes-Granini κατά ΓΕΕΑ – Panini (PANINI)⁴⁷, ότι αρκεί μόνον ένα τμήμα του ενδιαφερομένου κοινού να συσχετίζει την επίμαχη λέξη με ένα ιδιαίτερο εννοιολογικό περιεχόμενο προκειμένου να γίνει δεκτό ότι υπάρχουν εννοιολογικές διαφορές ικανές να εξουδετερώσουν τις οπτικές και φωνητικές ομοιότητες των αντιπαρατιθέμενων σημείων.

43 Όπ.π.

44 T-487/12 (μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:637).

45 Βλ. απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, Eckes-Granini κατά ΓΕΕΑ – Panini (PANINI) (T-487/12, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:637, σκέψη 56).

46 Όπ.π. (σκέψη 58).

47 T-487/12 (μη δημοσιευθείσα, EU:T:2013:637).

108. Υπό τις περιστάσεις αυτές, δεν είναι δυνατόν να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, δεν ερμήνευσε ορθώς τους κανόνες που είχαν εφαρμοσθεί στην απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, *Eckes-Granini κατά ΓΕΕΑ – Panini (PANINI)*⁴⁸.

109. Αξίζει μάλιστα να τονιστεί ότι, στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο προχώρησε, πραγματικότητα, σε μια ιδιαίτερα χρήσιμη ανάλυση, η οποία μπορεί να συγκριθεί με την αντίστοιχη στην απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 2013, *Eckes-Granini/ΓΕΕΑ – Panini (PANINI)*⁴⁹, αφού εξέτασε σε ποιον βαθμό το ενδιαφερόμενο κοινό, το οποίο αποτελείται, υπενθυμίζω, από τους καταναλωτές της Ένωσης, ήταν σε θέση να συσχετίσει τον όρο «taïga» με ένα ιδιαίτερο εννοιολογικό περιεχόμενο. Το Γενικό Δικαστήριο διέκρινε, μεταξύ άλλων:

- τους καταναλωτές στη βόρεια και στην ανατολική Ευρώπη, για τους οποίους, επειδή θα ήταν *πολύ πιθανόν* σε θέση να συσχετίσουν τον όρο «taïga» με το βόρειο αρκτικό δάσος, υφίστατο εννοιολογική διαφορά μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων⁵⁰,
- τον «μέσο» καταναλωτή σε άλλα μέρη της Ένωσης, πέραν της βόρειας και της ανατολικής Ευρώπης, ειδικότερα δε τους καταναλωτές του ευρωπαϊκού Νότου και τους αγγλόφωνους καταναλωτές, οι οποίοι αντιπροσωπεύουν ουσιαστικό μέρος των καταναλωτών της Ένωσης και *για τους οποίους δεν αποδείχθηκε* ότι υφίσταται σαφής εννοιολογική διαφορά μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων⁵¹.

110. Εφόσον, σύμφωνα με την προαναφερθείσα νομολογία, η σημασία μιας λέξης πρέπει να κρίνεται σε σχέση με τον τρόπο με τον οποίο την αντιλαμβάνεται το ενδιαφερόμενο κοινό στο σύνολό του και να μην περιορίζεται αποκλειστικώς στην αντίληψη των καταναλωτών που αντιπροσωπεύουν μέρος μόνον της οικείας εδαφικής περιοχής, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε, επομένως, στη σκέψη 73 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το επιχείρημα της αναιρεσείουσας ότι η σημασία της λέξης «taïga» μπορούσε να εξουδετερώσει τις υφιστάμενες μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σημείων οπτικές και ηχητικές ομοιότητες. Δεν μπορεί να προσαφθεί στο Γενικό Δικαστήριο ότι ενεργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

111. Συνεπώς, κατόπιν όλων των σκέψεων που προηγήθηκαν, προτείνω να απορριφθεί η τρίτη αιτίαση του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως, ως εν μέρει προδήλως απαράδεκτη και ως εν μέρει αβάσιμη.

VII. Πρόταση

112. Με βάση τις ανωτέρω σκέψεις, προτείνω στο Δικαστήριο, υπό την επιφύλαξη της κρίσης του τόσο επί του παραδεκτού όσο και επί του βασίμου των λοιπών λόγων της αιτήσεως αναιρέσεως την οποία άσκησε η ACTC GmbH, καθώς και υπό την επιφύλαξη της κρίσης του επί των δικαστικών εξόδων, να απορρίψει τον πρώτο λόγο αναιρέσεως ως αβάσιμο και την τρίτη αιτίαση του δεύτερου σκέλους του δεύτερου λόγου αναιρέσεως ως εν μέρει προδήλως απαράδεκτη και εν μέρει αβάσιμη.

48 Όπ.π.

49 Όπ.π.

50 Βλ. σκέψη 70 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

51 Βλ. σκέψη 71 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.